

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
 Helyben és postán küldve, egy évre 10 frt-ig, két évre 18 frt-ig, három évre 25 frt-ig, öt évre 35 frt-ig, tíz évre 50 frt-ig, húsz évre 75 frt-ig, harminc évre 100 frt-ig, negyven évre 125 frt-ig, ötven évre 150 frt-ig, hatvan évre 175 frt-ig, hetven évre 200 frt-ig, nyolcvan évre 225 frt-ig, kilencven évre 250 frt-ig, száz évre 275 frt-ig, százötven évre 300 frt-ig, kétszáz évre 325 frt-ig, kétszázötven évre 350 frt-ig, háromszáz évre 375 frt-ig, háromszázötven évre 400 frt-ig, négyszáz évre 425 frt-ig, négyszázötven évre 450 frt-ig, ötszáz évre 475 frt-ig, ötszázötven évre 500 frt-ig, hatszáz évre 525 frt-ig, hatszázötven évre 550 frt-ig, hétszáz évre 575 frt-ig, hétszázötven évre 600 frt-ig, nyolcszáz évre 625 frt-ig, nyolcszázötven évre 650 frt-ig, kilencszáz évre 675 frt-ig, kilencszázötven évre 700 frt-ig, ezer évre 725 frt-ig, ezerötven évre 750 frt-ig, kétezer évre 775 frt-ig, kétezerötven évre 800 frt-ig, hártezer évre 825 frt-ig, hártezerötven évre 850 frt-ig, négyezer évre 875 frt-ig, négyezerötven évre 900 frt-ig, ötezer évre 925 frt-ig, ötezerötven évre 950 frt-ig, hattezer évre 975 frt-ig, hattezerötven évre 1000 frt-ig.

Különzeti árak:
 Helyben és postán küldve, egy évre 10 frt-ig, két évre 18 frt-ig, három évre 25 frt-ig, öt évre 35 frt-ig, tíz évre 50 frt-ig, húsz évre 75 frt-ig, harminc évre 100 frt-ig, negyven évre 125 frt-ig, ötven évre 150 frt-ig, hatvan évre 175 frt-ig, hetven évre 200 frt-ig, nyolcvan évre 225 frt-ig, kilencven évre 250 frt-ig, száz évre 275 frt-ig, százötven évre 300 frt-ig, kétszáz évre 325 frt-ig, kétszázötven évre 350 frt-ig, háromszáz évre 375 frt-ig, háromszázötven évre 400 frt-ig, négyszáz évre 425 frt-ig, négyszázötven évre 450 frt-ig, ötszáz évre 475 frt-ig, ötszázötven évre 500 frt-ig, hatszáz évre 525 frt-ig, hatszázötven évre 550 frt-ig, hétszáz évre 575 frt-ig, hétszázötven évre 600 frt-ig, nyolcszáz évre 625 frt-ig, nyolcszázötven évre 650 frt-ig, kilencszáz évre 675 frt-ig, kilencszázötven évre 700 frt-ig, ezer évre 725 frt-ig, ezerötven évre 750 frt-ig, kétezer évre 775 frt-ig, kétezerötven évre 800 frt-ig, hártezer évre 825 frt-ig, hártezerötven évre 850 frt-ig, négyezer évre 875 frt-ig, négyezerötven évre 900 frt-ig, ötezer évre 925 frt-ig, ötezerötven évre 950 frt-ig, hattezer évre 975 frt-ig, hattezerötven évre 1000 frt-ig.

A közigazgatás államosítása és az alkotmányosság.

I.
 (D.) A közigazgatás államosítása üres szóhasználat, melyet a mérsékelt ellenzék talált fel, tulajdonképpen miniszteri omnipotenciát, tehát abszolutizmust akar megteremtteni, hangzatos szócafrang örvé alatt a szabadelvű párt, a mely sokszor élő bizonyosságot tett arról, hogy az abszolutizmus híve, kapott az alkalmon, a mérsékelt ellenzék gladiátorait futarokul felhasználván, ösztökölte: »csak hirdessétek a szent igét, majd ha megpublitjuk a nemzetet, a hangzatos phrasisból kikél az ujkori jogállam torzszülötte.«

»Régen az alárendeltség erkölcsisége divatozott, mondja Stuart Mill, ma az egyenlőség és igazságosság erkölcsisége diadalmaskodik. De meghazudtolta a szabadelvű-párt, mert minálunk ma az alárendeltség erkölcsisége diadalmaskodik. Ismét a kiváltság és a kasztszellelem veszi birtokába a jogokat.«

Jól tudja a kormánypárt, hogy az erő nem győzi le a jogot. Csak az armány és gyengeség nyomja el az erőt. »La force ne prime pas le droit. C'est la ruse et la faiblesse, au contraire, qui priment la force.« Ez a vezérlő principiuma nagyon hosszúra nyúlt és csak Magyarországon lehetséges uralkodásának.

A szabadelvűpárt különben is az elvek megtagadásából, szegre akasztásából veszi eredetét, és a nemzet a véderő-vita alkalmával lerántotta róla a leplet. De az armány nyomain haladva és a gyengeséget felhasználva, megkezdett művét, az aknamunkát folytatja. Biztatja a reménység, hogy ha a magyar sokaság eddig aludt, most egy kis puffogás fel nem riasztja álmából. Ha a közigazgatási bizottságot mai alakjában elfogadta a magyar társadalom, ha a kaudidáló bizottságot mai, minden ujkori államjogot kigonyoló szervezetében törvénynyé engedte válni, ha a főispáni intézményt, mely élő tiltakozása minden józan állampolgári bölcsesletnek, nyakába engedte varratni: miért nem átvörölné a közigazgatás államosítását, t. i. a miniszteri omnipotenciát?

A kormánypárt a nemzeti alkotmány csorbítására határoztól mérte a kardcsapásokat, egy ideig nem vette észre a nép, az aleltség hatott, vérszemét kapott, most már előlőről kezd az előőrsi csatározást, és biztatja a reménység, hogy kiszorítja a nemzetet a népjog sauczaiból.

Mintán 15 év alatt bármely közép-kori feudális államhoz méltó intézményeket honosított meg a szabadelvűpárt, hiszi, hogy gyökeret ver a meghunyászkodás termékenyített földben a centralizációt és a miniszteri omnipotencia terebélyes fája.

A közigazgatási bizottságok, a kaudidáló bizottságok és a főispánok corrum-pálta közvéleményt már eléggé silánynak tekintik, hogy az ujkori államjogot kiszorítsa és helyébe a feudális rendet megteremtse.

A lovagkorbelti főúr tisztelettel paripara készül szállni és onnan parancsokat osztogatni. Seregéhez csak azokat fogja tisztikül kinevezni, kik feltétlenül hűséget esküsznek. A nép, az Istenadta nép csak szant-eon, vessen, a takaráskor majd elbanik a főúr. A horkoló paripát most délczezen ül meg Szapáry gróf, de azért a szabíyat még most is csak hátúriól suhogtatja. Kiadta proconsuljának a rendeletet, hogy ott, hol a jambor nép felszólal a tervezett, népbol-dogító centralizáció ellen, ártatlan arcu-lattal hirdessék ki: »ne szóljatok semmit, még korai!« Majd ha a törvényjavaslatot gőzerővel keresztül hajtja a törvényhozó testületben, azt fogja kiáltani: »Ne szólja tok semmit, már késő!«

A taktika mestere jó tanítványra tett szert. Ugyancsak egy nóta járja 15

év óta. A véderő vita alatt hasonló ko-média jart.

A telhetetlen Cyrus kénytelen volt saját vérevel eltelni. Az elszeszedett szabadelvű párt beledől a másnak ásott verembe. Botorul cselekszik. Nem elég-szik meg a fényesen kiesztelt főispáni intézményével? Pedig ezzel örök időkre biztosíthatja magának az uralmat. A fő-ispan élet-halál ura. Kinevez, hivatalt osztogat, elmozdit kénye-kedve szerint, minden felelősség nélkül. Miért nem éri be a szabadelvű párt a főispáni gárdá-val? Pedig derekasan meg is felelt leg-többjük az ordrénak, nem egy alak emelkedik ki soraikból, a mely méltó pendantja a lovagkor hőseinek. Az el-lenzék üldözése, hivataltól kiszorítása tüzzel-vassal, ez a főispánok kenyere. A tisztújításokkor nem egy helyen csak egy szál legényt kandidáltak, tessék vá-lasztani! Kell-e ennél hathatósabb álla-mosított közigazgatás?

A mi feudális izü főispánunk: Dé-genfeld gróf (ha nevét magyarosítja, bi-zonyára Kardos gróf nevét veszi fel) ugyancsak így járt el. Az utolsó városi tisztújítás alkalmával hadat izent az el-lenzéknek. (Valjon szent meggyőződés-ből, vagy csak hivatalos meggyőződés-ből?) Nem a tehetség, nem a szolgálati idő és érdem, hanem a pártállás dön-tött. A ki a tekeke könyvben be volt jegyezve, az nem került ki a kaudidáló urnából. A törvényhatósági bizottsági tagokat csak azért farszattatta fel a sa-bad választásra, hogy a feltálat étele-ket fogyasszák el. Az ételben válogatni tilos volt!

A mely nemzet mindent zsebre vág, ott a főispáni intézmény is virágzik. Minden nemzetnek olyan kormánya van, a melyet megérdemel.

Valjon mit értünk az állami közi-gazgatás alatt? És valjon a közigazga-tást kell-e államosítanunk? Minden ál-lam, a mely nem anarchikus, állami közigazgatással bír. Még a választott királyság is állami közigazgatást invol-vál. Köztársaságok is választott elnöke-ikkel állami közigazgatással rendelkez-nek. Nekünk is állami közigazgatásunk van, tehát, ha arról beszélnek a Szapá-risták és Apponyisták, hogy a közigaz-gatást államosítsuk, non sens-et monda-nak, csak azért, hogy feudális-centralis-tikus tendenciáikat elrejtsek.

Nekik nem a közigazgatás államo-sítása az álmuk, hanem a miniszteri ha-talom abszoluttá tétele. Nekik olyan tisz-tviselői kar kell, a mely mint a zsoldos hadsereg, politikai szabadságáról lemou-djon, azaz az alárendeltség erkölcsiségét akarják újra felébreszteni.

Mint hogy Magyarországon az or-szágyűlés alkotja a köztörvényeket és a végrehajtó hatalom a ministerium; mint hogy a köztörvények alapján, speci-aliter a qualificationalis törvény alapján választja a közönség a közigazgatási tisztviselőket és ezek telett a kormány felügyel és sáfárkodásukról számot kér; mint hogy az önkormányzattal bíró mu-nicipiumok alkothatnak ugyan helyi ér-téku szabályzatokat, de csak annyiban, ha a köztörvényekkel összeütközésbe nem jönnek és ha a belügyminister azo-kat megerősíti: világos, hogy a közigaz-gatás már valóban államosított. Ezen államosított közigazgatást annyiban akar-ják a Szapáry-Apponyisták megváltoz-tatni, hogy a választott tisztviselők he-lyett kinevezettek adjanak számot sáfár-kodásukról. Ennyi a különbség az auto-nomia vagy a municipium mostani rendje és a Szapáry-Apponyi-féle törekvés kö-zött. De ezen különbség megdöbbenő, mert az abszolut hatalom leghathatósabb támasza. Mindenki tudja, hogy a kine-

vezett tisztviselő politikai szabadsága confiscáltott. A kinevezett tisztviselők Országában épen úgy, mint Német-országban a mindenkori ministerekkel egy követ fujnak. És mit értek el Oro-szországban a közigazgatás államosításá-val, hogy ezen hangzatos phrasisat hasz-náljk? Mit értek el Németországban a közigazgatás államosításával? — Amott megteremtette a nihilizmust, emitt a so-cialis demokrátiát.

Hiába, mai időben a népet azon jogától, hogy a kormányzásban valósá-gos részes legyen, teljesen kiszorítani nem lehet. A feudális experimentációk ideig-óráig megállhatnak, de a társadalmi reform elsepri őket.

Világos tehát, hogy a választott tisztviselők intézménye szemek szúr, mert demokrátiak alapon nyugszik, mert a politikai szabadságot megőrzi, ezt kell tehát tüzzel, vassal elpusztítani.

Hogy ezen Herostratos féle művet a jóindulat és jóakarát mezébe öltöztesse Szapáry Apponyi, azt hangoztatja, hogy a közigazgatás rossz, máskép nem ja-víthatjuk, hanem csak a municipialis jog eltörlésével, a tisztviselők kinevezé-sével. Cynismust bőven alkalmazott a szabadelvű párt, mióta a generalis meg-teremtette, de ennél nagyobb nem. Tizenöt évig kormányoz a municipiumok és választott tisztviselők hathatós köz-reműködésével, tizenöt évig elnézi, hogy a fekély rágódik a tisztviselő-kar tes-tén, mely a fizetés absurdum voltában gyökerezik, ezen hosszú idő alatt köl-tekeznek bőven, megadja a letűnt mi-nisztereknek a busás nyugalmódiját, de szándékosan nem emelteti a közigaz-gatási tisztviselők fizetését, nehogy egy iju nemzedék egész hazafias odaadással, tehetségének minden erejével megújítsa a tisztviselő-kart. Ezt nem teszik, hanem engedik, hogy a fekély tovább harapó-zék, hogy aztán az érett gyümölcs sa-badelvű keblére hulljon. A tett méltó urához!

— **Belföldi hírek.** A honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalását szombaton kezdte meg a képviselőház pénzügyi bizottsága. Paz-mány Dénes a magyar fegyvergyár bukása miatt erőlyes támadást intézett a honvédelmi miniszter ellen. — Munkások gyű-lése. Az általános munkás-párt intéző bi-zottsága decz. hó 7 és 8 napjaira a fővárosba egybehívta a magyarországi szocial-demo-kraikus munkás-párt nyilvános gyűlését. — Az egri ügyhöz. Horváth Béla egri alkapitány állapotában tetemes javulás konstatabló; a láb alábbhagyott és az általános állapot annyira javult, hogy az orvos a beteg fölyogulását reméli. — Ferencz Fer-dinánd főherczeg Auer-perg gróf helyébe kineveztetett a 9-ik huszárezred parancs-nokává, a melynek törzse és hadkiegészítő kerületi parancsnoksága Sopronban van. — A hadtörténelmi múzeum megvalósításához közeledik. A vallás és közoktata-sági miniszter ugyanis a törvényhozás által e célra megszavazott összeg felhasználásával a múzeum előzetes szervezési munkálatait meg-kezdte. — A Molluáryezred Bosz-niából haza-érkezett Budapestre. — A szá-szok ujrófia. Szebenmegye uj fő-ispanjával és a szászok komesével (gf. Bethlen András helyébe) Thalmana Gusztávot nevezik ki, a ki jelenleg Szebenmegye alispánja — Az elkeresztelések ügye — az „E-s” értesítése szerint — akként nyer vég-leges megoldást, hogy a keresztelő lelkész a keresztelésről szóló kivonatát az illetékes po-litikai hatóságok fogja átadni. — A köz-munka-pénzek. A kormány a törvény-hatóságokt közelebb a közmunka pénzek ará-nyos kezelésére és beosztására fogja föl-hívni. — A vertanukért. Nyitra vármegye köz-gyűlése elhatározta, hogy utavag gyászszorut tetet az aradi vértanuk szobrára. — A wa-lesi herczeg magyarországi tartózkodá-sát megrövidítette, még szombaton elutazott Bécsbe, onnan pedig ma indult el Londonba. — A budapesti betűszedők sztrájkra ké-szülnek. Követekéik közt ott van a 8 órai munka-idő is. — A kivándorlás Ung-megyében rohamosan terjed. Vannak köze-gyek, hol alig maradt 10—12 férfi. Az Oroz-

szágból kiűzött zsidók viszont tömegesen árasztják el a felvidéket. — Vértanuk emléke. Pozsonyban mozgalom indult meg, hogy a pozsonyi vértanuknak (Mednyánszky Sándor, Petőcz György és Rázgha Pálnak) emléket emeljenek. — Népszerű e-zredés. Kis-Márton város képviselő-testü-lete Schuppler ezredes, az ottani katonai alreáliskola parancsnokát, a város díszpolgárává választotta.

— **Külföldi hírek.** Az olasz katólikusok programja 11 pontból áll. Az első pont a pápa világi hatalmának visszaállítását hang-sulyozza. — A mayerlingi kastély butorait eladták a jobbára magyarországi rit-kaság-kereskedők vették meg. — Katona-tiszt mint rabló-főnök. Turinban a napokban letartóztatták Bossi Oswald lovas-sági őrnagyot, kiről kiült, hogy egy nagy ki-terjedésű rabló-bandának a feje. — Lucca Paulina, a hírneves énekeső, visszalép a színpadtól. F. hó 15 én lépett fel utoljára a frankfurti színházban. — Gróf Nostitz József, az osztrák urak-házának örökös tagja, 69 éves korában elhunyt. — A cseh ne-messég feudális pártjának volt híve — Dip-lo-maták találkozója. A „Popolo” jelentése szerint Crispi és Caprivi f. hó 23-án találkoznak Génában. — A bőkezű c-zár. Az orosz czár 80,000 db Berdán-fele fegyvert ajándékozott Szerbiának. — A ha-lei szocialista kongresszus változatlanul elfogadta a szervezésről szóló javaslatot. A pártvezetőség székhelyét Berlin-jelölték ki. — A belga kormány el-határozta a brazilai köztársaság elismerését. — Az Aetna, mint Rómából sürgőnyzik, ismét működésben van. A közép csucsból óriási vulkánikus gőzszlop száll fel. A Gi-arra-oldalon földrengés volt hamu-esővel. — A pápa ujabb encyclicát intézett az olasz püspökökhöz, a melyben vádat emel Olasz-ország jelenlegi kormánya ellen. — Kere-skedelem szerződés. A Bulgária és Ausztria-Magyarország közötti kereskedelmi szerződést illetőleg a tárgyalások már annyira előrehaladtak, hogy a szerződés aláírása leg-közelebb várható. — Az eszaki ameri-kai Egyesült-Államok kormánya értesítette az összes európai hatalmakat, hogy az olyan kivándorlók letelepedését az unió területén nem engedi meg, a kiket honukban büntény elkövetése miatt elítéltek. — Gróf Kál-nok y külügyminiszter legközelebb több heti szabadságra megy és egyelőre Tiroiba utaz-ik. Tavollette alatt az ügyeket Szegény osz-tályfőnök vezeti. — Odesczából je-lentik, hogy ott kétszázal több zsidó ta-nuló a keresztény hitre tért át, hogy ta-nulmányait a charkovi, kievi és odesczai egyetemeken folytathassák.

Egyházi közgyűlés.
 Debreczen, október 20.

A depr. ev. ref. egyház presbyteriuma — Szűcs István főgondnok előkötete alatt — tegnap d. e. igen fontos közgyűlést tartott, melynek főtárgyát a depr. ev. ref. egy-házban tervezett lelkészi kö-rök felállításáról szóló javaslat képezte, mely javaslatnak főbb körvonalaít már ismertettük.

Szűcs István főgondnok meggyitván a közgyűlést, Szemere Lajos, a tanító-testü-let által megválasztott S. Tóth János bevitt presbyter letették az esküt. Szemere Lajos az iskolaszeki és nevelésügyi, Tóth János pedig a gazdasági szakbizottságba osztott be.

Nemethy Lajos lelkész indítványoz-zal, hogy első sorban vegyék elő a mult köz-gyűlésről lemaradt tárgyakat. Miután azonban ezen ügyek nem oly sürősek, mint a közgyű-lésnek fentemeltett főtárgya, melynek tárgya-lására előreláthatólag hosszabb idő szükséges s óhajtható, hogy a csütörtökön meggyilándó egyházkerületi közgyűlés elé legyen terjeszt-hető, maga az indítványozó is előlított indít-ványától s a közgyűlés megkezdte a lelkési körök felállítására vonatkozó javaslat tárgya-lását.

Somogyi Pál főgyűző elreferálván az ügy előzményeire vonatkozó munkálatakat, Kis Albert emel szót s kijelenti, hogy az eszme, mely e javaslatban le van fektetve, nem új; az egyházi levéltárban adatokat ta-láltak arra nézve, hogy ezen eszmevel Debr-eczen város és a depr. ev. ref. egyház már a multban foglalkoztak, sőt térképet is találtak a lelkési körök felosztására nézve. E javaslat atvitelére a depr. ev. ref. egyház kebeleben mulhatatlanul szükség van, hogy lehetővé té-tessek a cura pastoralis, a szegényügy gond-ozása s az iskolák fejlesztése. Az eddigi ádo-zatok ezen javaslat nélkül gyümölcstelenek lennének. Magára a lelkészi karra nézve a javaslatban csak újabb terhek foglaltatnak, mert minden lelkészek nemcsak gondozására, de fel-elősségére e egy-egy lelkészi kör

OS
 watekben.
 MBEN
 sekben
 rna és
 KERKIBEN
 DAN.
 zték
 EK,
 nyek
 K
 kben
 nel
 SENY
 YULA.

lesz bízva, a lelkészek teendője tehát megkésztetődik. A lelkész kar e javaslatot egyhangul elfogadta, mert érezte annak a szükségét. E javaslatot több hozzáértő egyénhez elküldték, kik azt szakszertű bírálat alá vették s mindannyian kedvezően nyilatkoztak róla. Kéri a javaslatot általánosságban elfogadni.

Szikszai Szabó László kifogásolja, hogy a javaslat senki által sincs aláírva. Némethy Lajos felvilágosításul megjegyzi, hogy az 1883-ban elfogadott memorandum továbbfejlesztése célozta a javaslat által. A lelkész testület e javaslatot elfogadva, azt a presbyterium által kiküldött bizottság is letárgyalta s elfogadta, így jutott a javaslat a közgyűlés elé.

Dr. Kovács Sándor a javaslatban lefektetett elveket a debreceni egyház felvívásánál látja általánosságban elfogadja.

Szikszai Szabó József általánosságban se hajlandó most elfogadni a javaslatot, mert nem tartja időszerűnek. Az egyházat a javaslat 7 körre osztja fel, de csak akkor, ha a Csicsogónál is felépül a templom. Várhatunk tehát addig, míg a templom felépül. Nem veszt vele az egyház semmit, ha még egy néhány évig vár, míg a keresztülvitel új terhekkel ró az egyházra, mert minden kör külön jegyzőt választ, kik díj nélkül nem működnek, a lelkész állomások száma is megszorított, holott szűk 7 lelkész feleslegesnek tart. Ha csak 6 körre osztatnék az egyház: azt meg elfogadhatónak tartaná. A javaslatot — nézete szerint — csak akkor lehet keresztülvitelni, midőn a Csicsogónál is felépül a templom.

A kérdés névszerinti szavazással döntetett el. A javaslatnak általánosságban való elfogadásánál a mellett szavaztak negyvenen, ellene heten. (Nemmel szavaztak: Kovács János, L. Nagy Bálint, Dr. Ozory István, Pongó Lajos, Sebess György, Szikszai Szabó László és Szikszai Szabó József). Így a nagy többség általánosságban elfogadta a javaslatot.

Balogh Ferenc általánosságban szintén elfogadja a javaslatot, a részletek gyors keresztülvitelét nem pártolja. Előbb bizalmas értekezletet kellett volna tartani ezen ügyben. A traktussá alakulás nagy kérdésébe nem menne bele addig, míg a lelkész körök egymásra való hatása ki nem próbáltatik. A részletek vitatásának elhalasztását kéri.

Somogyi Pál kijelenti, hogy ilyet még sohasem hallott; a presbyteri közgyűlés komolyságával sem tartja összeegyezőnek az ilyen indítványt. Ha már általánosságban elfogadta a javaslatot, akkor a részletek tárgyalásába is bele kell menni.

Szikszai Szabó László csatlakozik a Balogh Ferenc nézetéhez. Szerinte a javaslatot bizottságnak kellene kiadni.

Jóó István szerint a részletek tárgyalásába már most bele kell menni, — de azt nem fogadja el, hogy a javaslat már a jövő egyházközségi közgyűléshez benyújtassék, mert az nagyon elhamarkodott dolog lenne.

Kovács József azon nézetben van, hogy a javaslat előbb az egyházmegyéhez terjesztendő fel, csak aztán az egyházközsülethez. A Balogh Ferenc halasztási indítványát nem osztja.

Kiss Albert felolvassa az illető zsinati törvényt, melynek értelmében az egyházközsülethez kell az ügyet beterjeszteni. Az egyházközsülethez azonban jelenleg csak jelentést kell tenni arról, hogy általánosságban elfogadott a javaslat. A részleteket később is be lehet nyújtani.

A javaslat első szakasza arról szól, hogy a debreceni ref. egyház kebelében 7 lelkész kör alakítsanak. Balogh Ferenc azt javasolja, hogy annyi parochialis kör szervezendő, a hány templom van. Hosszas vita után az eredeti szöveget úgy módosították, hogy „annyi lelkész kör alakítsanak, a hány lelkész állomás tartatik fent.”

A második szakaszról egy kis stílárús módosítás keltett hoaszabb eszmecserét. E szakasz kimondja, hogy a felállítandó lelkész körök nem szüntethetik meg az egyház egységét. A 2-ik szakasz a pontja kimondja, hogy minden templom, mint az egyház tulajdona, a híveknek szabad használatára tartatik fent.

A tárgyalás csak ideig haladhatott, mivel már d. u. 1 óra volt. A részletek tárgyalását a jövő vasárnap folytatják.

A nagyfontosságú javaslat további tárgyalását és fejlődését figyelemmel fogjuk kísérni.

HELYI HIREK.

* Választási mozgalom. Hajdú-

Böszörményben — mint tavirailag értesítettek bennünket — a függetlenségi és 48-as párt tegnap ifj. Sávágó Gábor pártelnököt kiáltotta ki képviselő-jelöltjévé. Ellenjelöltje Margittay Gyula. A tegnapi nap folyamán mindkét jelölt megtartotta program-beszédét.

* Az önkéntes pohárköszöntője A képviselőház egyik ülésén is szóba került Joannovics Sebő egy éves önkéntes esete, a kit a piliscsabi táborból vasáravon hurczoltak a hejörseg tömlőjébe, mert a király születése napján Kossuth Lajos egészségére ürtette panarát. Pázmány Dénes, utóbb pedig Eötvös Károly interpellálta e főlháborító igazságtalanság miatt a honvédelmi minisztert, a ki meg most is adós a felelettel. Az első interpelláció elmondotta híven a pohárköszöntő történetét s kimutatta, hogy az a fiatalember semmiféle büntetést nem követett el, mert nincs az a katonai törvény, mely Kossuth Lajos elzetését tiltaná és büntetné. A piliscsabi táborban hangzott el az inkriminált felköszöntő. A király születése napján, augusztus 18-án, bankettet csaptak ott a tiszték s velük lakmároztak az önkéntesek is. Az önkéntes orvosnövendékek is ott voltak, de külön szobában. A mikor a hivatalos tósztnak vége volt, felállott Joannovics Sebő orvosnövendék s társai fele fordulva a következőket mondta: „Csak egy két szót akarok mondani. Éltetni akarom az öreg urat s kikiannyit igyek az egészségére, a menyire becsüli.” Eunyit mondot csupán s ezt is csak maguk között, nem pedig nyilvánosan. Egyik-másik önkéntes el kezdte éitetni márczius 15-ét. — A mellékszobából bement hozzájuk egy önkéntes s így szólt: „Ne lármázzatok és ne csináljatok ilyen dolgokat, mert meghalja odabenn a kommandáns s akkor baj lesz.” Egy Simoacsics nevű önkéntes szovalatába keveredett egy társával s a dologból lovagias ügy lett. Az önkéntesek elmentek parancsnokukhoz, Hennevoget vadaskapitányhoz s a katonai szabályok rendelete szerint engedelmeket tettek tőle, hogy megverekedhessenek. A kapitány kutatta, hogy miből keletkezett az affér s így kitudódott a pohárköszöntő. Joannovicsot rögtön letartóztatták s binnesebbe vették, mint valami gonosztevőt. „Hajlandó-e a t. miniszter ur közreműködni, hogy Joanno-

vics Sebő egy éves önkéntes ellen a katonai büntető eljárást megszüntessék? kérdezte az interpelláló képviselő Fejérváry bárótól. A tisztelt miniszter ur, úgy látszik, nem volt hajlandó közreműködni, mert a letartóztatott önkéntest tovább is zaklatták, sanyargatták s már itelt is fölőtte a katonai bíróság. — Az ítélet kimondja, hogy Kossuthot elítelti bűn azaz Joannovics Sebőt a katonai bíróság egy havi helyőrségi fogságra (garnisonsarrest) és rangjának elvesztésére ítélte.

* A királyi táblák decentralizálásának tényleges keresztülvite tárgyában következők értesülnek: Az első kinevezések alkalmával az igazságügyminiszter igénybe szándékozta venni a törvény által engedélyezett azt a jogot, hogy a létszám felénél több első osztályú bíró kinevezését hozhassa javaslatba a táblákhoz, főleg abból a célból, hogy az ügyvédi karnak néhány kiváló tagját is megnyerhesse a felső bírósági szolgálat számára. Szem előtt tartja a miniszter annak kívánatos voltát is, hogy a kuria bírák sorából alkalmas egyének lépjenek át a királyi táblákhoz tanácselnöki, esetleg főügyési minőségben. A kinevezések zöme természetesen a jelenlegi királyi táblai bírók sorából fog meg történni, kik közül csak 50—54 marad meg alkalmaztatásának jelenlegi székeihez. Főgyeztet a miniszter — eltekintve a betöltve levő budapesti és marosvásárhelyi főügyesegől — egyelőre csakis három királyi táblához kívánkozik kineveztetni; a többi királyi táblákra a büntető eljárás reformjának megtörténteig csakis főügyési helyettesek lesznek alkalmazva. A mi a táblák megosztásának a törvénykezési szüneti időre való kihatását illeti akkent szándékozik eljárni a miniszter, hogy a jelenlegi kir. táblaktól kinevezendő bíráknak költözökös és magán ügyek rendezése czéljából követlenül majus eljete előtt bizonyos szünet engedtessek. Ennek beszámításával biztosítottani fog a bírák száma az első évben is a törvényes nyolczheti szünet elvezetése, meg pedig valószínűleg akkent, hogy a nyári hónapok folyamára általános szüneti idő lesz megállapítva. E kérdésben a miniszter törvényes felhatalmazása alapján rendeleti uton fog annak idején intézkedni.

* Népesedés. Okt. hó 5-től okt. hó 11-ig született városunkban: 1. Refor m á t u s: törvényes 11 fiú, 8 leány, — törvénytelen 2 fiú, 1 leány, — együtt: 22. Halvaszületet 1 fiú. Toobes szülés volt 1 esetben. Egybekelt 5 pár. II. E v a n g e l i k u s 0 III. R o m a i k a t h o l i k u s: törvényes 4 fiú, 2 leány, — törvénytelen 3 fiú, — együtt: 9. IV. Z s i d o: törvényes 1 leány. Elveszülettek összes száma: 32, — melyet ha egybevetünk az elhunytak számával (28), a szaporodás 4.

* A bakkancs búcsúztatója. Ismeretes dolog, hogy a hadicsejtek a lelkész testretek közül katonaságunknak a láb van a legrosszabbul felszerelve. Ezek ota kísértetnek mindenféle teleleményes új találmányai, a nélkül, hogy a jövő lábbelijet megtalálták volna. Sokszor volt kifogas a magyar gyalogezretek ősi specialitása, a bakkancs ellen s ha az új találmányok valamelyike bevált volna, a bakkancsok új mngérdemlett nyugalomra került volna a krétázott szíjak és fcher kabátok mellé. De a bakkancs-nál jobb eddig nem akadt. A boszniai okkupáció idejében tudvalevőleg a bocskorral tettek kísérletet. Az olah legények nemzetiségi örömmel huztak fel a homi lábbelít s jartak is benne pompásan. A magyar legények azonban nem bírták járnai a puhatalpu lábbeliben és inkább csizmát kértek a bocskor

helyett; abban mászták a boszniai meredek hegyoldalakat, úgy, hogy lefőzték a tiroli vadászokat, a kiknek mestersége a hegymászás. A bocskorból tehát nem lett semmi, már csak azért sem, mert szörnyű csunya. A bakkancsot azonban, hir szerint, mindazáltal penzionálni akarják végképpen. Egy bécsi jelentés szerint bakkancs helyett ezental a magyar eredekek minden alkalomra csizmát fognak kapni, a mit kivételesen tudvalevőleg most is hordanak. A csizma természetesen rövidebb lesz, mint a huszárságé s először az örmesterek kapják meg, a kik most hosszú kardjukkal ugyis olyanok, mint a lováról leszállított huszár. A bakkancsot pedig eltakarja az enyészet és az Armeebekleidungs Magazin-ok pora.

* Egyházközségi vizsgálo küldöttség. A tavaszi egyiker. közgyűlés gr. Degefeld József, Tóth Samuel és Dr. Farkas Antal ark személyében egy küldöttséget nezett ki a m. szegedi főiskola szellemi és anyagi ügyeinek megvizsgálására E küldöttség f. hó 14-én utazott el M.-Szigetre.

* Csődök. A helybeli kir. törvényszék által közelebb az alábbiak ellen rendeltetett el a csőd: 1. F r i e d e r M á r k u s hajdú-böszörményi kereskedő ellen. Csődbiztos: B a l o g h Imre tsvszéki bíró. Tömegegdndok: Dr. I r i n y i István ügyvéd, tömegegdndok helyettes: Major Gyula ügyvéd. Bejelentési határidő: 1890. nov. 3. 2. T ó t h D e z s o földesi kereskedő ellen. Csődbiztos: R o t t l e r Béla tsvszéki bíró. Tömegegdndok: J u h á s z Ignác ügyvéd. — t. g. helyettes: H e t e y Ignác ügyvéd. Bejelentési határidő: 1890. nov. 20. 3. A n d r e Károly debr. kereskedő ellen. Csődbiztos: B a y Gábor tsvszéki bíró. Tömegegdndok Dr. T ú d ó s János ügyvéd, t. g. hely: Dr. N a g y Kálmán ügyvéd. Bejelentési határidő: 1890. évi nov. 28.

* Könyves Tóth Kálmán lelkész urat a hirneves egykazi szonokot, közébbi névnapján ket csinos ezüst gyertya-tartóval lepte meg néhány tsvszéki polgaról. Az egyik „névnap emlékül a női hívek,” a másik „Máté V. 16. 1890. okt. 13-an” felirat áll. E teny is éienken illusztrálja ev. ref. egyházcsözegünk egyes tagjainak vallásos buzgósgát.

* Kisebb esetek. Ezzel a lombfeszítő őzi idővel unalom költözik az emberek lelkébe. Semmi sincs, ami fölelevenítse a kedélyeket. A mozgalmas readorégi iroda is sokka: csöndesebb, miat maskor. A rendőrök eredménytelenül csavargóznak az utcákon, a naposkönyv sem tud fömutatni semmi érdekesebb esetet, hoim etevéd barnokról, libákról, reszeg koscsokról szól minden passusa csekély változatosságai.

A kalyha köre gyulva adomázna a tisztviselő urak s igyeksznek agyodtatni valahogyan azt a pár hivatos órat, amikor bejön egy hosszú rendőr s jelenti, hogy négy cselleneg nőszenyél bekisértegett.

Egyszerre negy! Ez sok. Kimennek és megérik. Rut de érdekes látvány, Negy cselleneg asszonyszemély, akik nem tudják megmondani, hogy hol a lakatuk, mi a keresztük. A vonasámban van egy kis enteres, de a viseletük egy. Nem sokat történik a szegyeuukkel, mikor nagyon kiabál a kapitány ur, lestük a szemüket, de azért in-tegetnek egymasnak és kacagnak. Behoztak őket? Nem baj az, majd kibocsátják. Az őrszobában nagy lármát csapaak. A rendőr szavára egy pár percig csend van, de aztán újra kezdik. Mindenekine van valami elbeszél-ni valója, a mi a többi nevetel. Hangjuk tompa, nincs a hangjukban semmi cseegés, csak durva, undorító rekedtség.

A „DEBRECENI” TÁRSZAJA

ERDŐ VIRÁGA.

(Regény két kötetben.)
— Irta: V ö r ö s J u l i s k a. —
(ELSŐ KÖTET).
(Folytatás.)

Futni innen, az volna az egyedüli mekkülés.
Kis kezét szeméi elé tartá, hogy ne lássa őt, keble hullámozott, kissé előre hajolt mely mozdulatnál leomlott haja.
— Engedje, hogy én tűzzem fel.
— Ne fáradjon.
— Ne fosszon meg e gyönyörtől. — Még közelebb húzódtott.
A fodraszművészhez vajmi keveset értett s nem összetűzte, de kibontotta még jobban s a dus selyem szöke haj, mint arany hullám-ar tündökölt a lemenő nap fényében.
— Csak jonne a felgyelő néni, ő oly jól tudja hajamat feltűzni.
— Talán jónai fog, mondá Muzsaji, miközben a tömött haj egy részét tenyerével emelte fel és arczát rejté abba s gondolta, jónai ugyan meglehet hogy eljön, de ide nem lépnet be, miután a könyvtár ajtó beírói van bezarva.
— Kérem, ne vesződjék hajammal, igen sajnálom, hogy eddig is akadályoztam, hihetőleg egyedüli akart itt olvasgatni.
— Igaz, tanu nélkül akartam itt olvasgatni, de nem a könyvekből, hanem a te szeméiből, lánykám.
— Az égre, ne folytassa, ön visszael a helyzettel, hiszen látja, most nem futhatok el, az erkély magasan van.
— Ne is tegyen kísérletet, bocsúletemre mondom, akkor rögtön karjaimba záranám,

maradjon, csak nyugodtan s ekkor én is uralkodom magamon. Lassa csak, egy kis jószágot mutatna irányomba, én bolondja lennék, teljesítem minden kívánságát, legyen könyörületes s kezét összetette, úgy nezett a lányra.
— De mit kíván tulajdonképen tőlem?
— Mondja, hogy szeret.
— Nezzé ön, a sap már lehanyatlott, ideje, hogy távozzam, felgyelő néni nyugtalanodik miattam.
— Azt akarja, hogy harmadszor is én engedjek? Nem, most nem mozdulok innen addig, míg meg nem felel.
— De nem ertem kérdését!
— Nem tudja, mit az szeretni?
— De tudom, az orvos bécist szerettem, mondá könyvtel szemekkel, felgyelőnémet is szeretem, a galambokat, a virágokat s a szép könyveket.
— De azt nem tudja, mi a szerelem? én nem úgy óhajtom, hogy szeressen, mint az elisorlatakat szereti.
— Más érzést nem ismerek, ehhez hasonlót legalább.
— Dehogy nem, csak nem tudja, mondja, gondolt-e ráam néha?
A lányka nem felelt, zavarba jött, mert tekintete a földön fekvő papírszeletekre esett, hova az olvasott dolgok évszámait jegyezte, de egyikre azt is oda írta: Muzsaji, Muzsaji, Muzsaji.
A férfi követte zavart tekintetét, ő is meglátta, felvette.
— Lám, gondolt ráam, nem tagadhatja. Ezalatt a hold mindinkább látható lett, távolról estharaagszó hallatszott.
— Oh mily késő van már!
— De felséges est, feleljen, feleljen, mit gondolt, midőn nevetem leirta, lassa ezzei ide idézett engem.
— Igaz, majdnem hívtam, de azért nem óhajtottam jöveletet.

— És miért hívtott?
— Kérni akartam valamire.
— Szóljon.
— Felgyelő bécisi és néni nem mertek alkalmazniakodni, mivel éppen most teljesítet ön öcsucskét illető kezésüket.
— Tulajdonképpen engem illet a dolog.
— Hat csak bátraan.
— Engedje meg, hogy felgyelő néniel elmehessek oda, a honnan engem ide hoztak. Kedves emlékek fűznek engem azon helyhez, boldog volnék, ha viszont láthatnám. Adjon kérem engedélyt felgyelőnéniemnek, hogy elki-sérhessen, mert ő engem nagyon szeret s busitna, ha egyedül meának virága.
— Igen, de felgyelő néniemnek kötelességei vannak és öreg ferjét sem hagyhatja el, és aztán ha te elmeanel, ki hordana virágokat az orvos bécisi sírjára?
— Hat legalább egy hetet engedjen ön nekünk s visszajövnék.
— Nagy kívánat, csak legalább szépen tudnál kérni.
— Szépen kérem önt.
— Ne ugy! Mondd: szépen kérek!
— Szépen kér...
— Ne, hogy lesz hat?
— Nem merem úgy mondani.
— Jaj, akkor én nem engedek, hadd hal-lom tehát.
— Hiszen, ha öre nézek, akkor felek szólaní is, már tudja mire kérem.
— De velem nem lehet oly könnyen boldogulni, én nem vagyok oly könnyen megindítható, felelősség is terhel, gyamleányomat baj érhetné az uton.
— Menyi kifogást tesz, sohajtott a lányka.
— De hát ha nem akarsz engem úgy kérni, miat óhajtom; akkor mindjárt enged-nék. Sőt most még többet követelek, tedd kis kezeidet karomra, bizalmasan, rögtön már fogy

törlemem, hadd hal-lom, hogy lesz hat az a kérelem előadva? Nem megy? no majd én el előmondom: kerlek szépen.
— Kérek szépen...
— Oho, hát a kezem, nem érzem a karomon, így, most halljuk hat újra, kerlek szépen kedves Jenőm...
A lányka lehunyta szeméit, nem mert a másinak szemébe nézni, ki kezeire tette egyik kezét és keyszeríté karján maradni. Behunyt szemmel mondá:
— Kérek szépen edes Jenő...
— Nem jól van, Jenőm! én úgy mondtam.
— Kérek szépen edes Jenőm... bocsáss bocsáss... el engem es a felgyelő... méit... szinte fudokolt, miatha nenezere esnek végig mondan.
A válasz kesett, arca kigyuladt, szeméit nem merté feinyitni, egyszerre csak meleg lehelletet érzett arczához közel.
Önkentelemül pillantott fel és fejet hátra kapta, de most nem faderék, puha párna volt mögötte és abban a pillanatban forró csókot érzett ajkain.
— Megengedem, hogy elmenjete, de csakis egy hetre, most megyek felgyelőnéniel be-zselek, tegyen utikeszületeket.
Az erdő virága maga maradt az erkélyen, a legszebb holdvilágos est volt, fényben uszott minden.
Muzsaji pedig meg a felgyelőlékhez se a nyitott be, önkentelemni gondolta:
— Bolond vagyok mégis, miért nem csókoltam meg ketszer.
Nem folytathatta gondolatait, zaj támadt, vendégek érkeztek.
Bomóki és neje választ se várva jöttek. mar a folyosón vezette őket egy inas. — Muzsaji gyorsan sabbt be a felgyelőlékhez. — Felgyelőné azszony, pakoljon be még az éjjel, napjalom indulnak, ha ha megékezik,

— Ha...
Hallgat...
metzettség...
be egy ötöd...
pen olyan...
szelét bem...
fekete haj...
hogy ennek...
s mikor be...
Meghuzódik...
apróságot...
értene a s...
— ez a s...
ha valamely...
egyk...
n á l. Te ki...
milyen nagy...
* Lepr...
csinált a l...
kat keresett...
öt esztendő...
inkább neki...
résnek, de...
rendőrség e...
* Lea...
a leány: ...
A p...
del m e ? ...
Ha g...
A p...
s á g a ? ...
Szege...
— S...
* Ö...
— és mük...
s z i a h á z...
az őrtanyá...
* Hal...
elbunyat...
szültöt lea...
gümökör. T...
ágyi láz. O...
Szikszai P...
anna, 13 é...
git, 8 hó, n...
vasztlótt fia...
aszaly. Wel...
gyengeség...
Ladányi J...
Barna, 11...
e. ref. tud...
e. luth. ro...
né, 68 é. r...
belharut. T...
Puczes P...
gyengeség...
gümökör. ...
Pethő Esz...
van, 64 é...
ref. behur...
Lajos, 1 é...
e. ref. öng...
28, ezek n...
tebát az é...
* A...
dó, virágos...
hogy ha eg...
azt hiúne...
ajtajáról e...
A fer...
A mint be...
kalsó zse...
a kinek n...
— H...
vagyk e...
az uramho...
majd után...
az uton, b...
Itt va...
is meg, v...
Ezzel...
A fia...
éjjel, s ig...
Hibe...
szolgájána...
san öltöz...
a reggei...
tekinete...
nem szab...
nylt a fel...
de komoly...
nem szer...
Muzs...
kigördül...
A m...
magát sze...
— H...
— N...
tem a zsr...
lebből ak...
lejtöttem...
— N...
ha tudni...
— V...
— M...
— M...
— M...
Jóva...
lentek, B...
kell val...
volt, tud...
— M...
midőn az...
érdekesel

Hallgassatok te!

Hallgatnak és folytatják az újabb figyelmeztetést... Hallgatnak és folytatják az újabb figyelmeztetést s így menne ez estig ha nem jönne be egy ötödik csellenző nőszemély. Ez is éppen olyan mint a többi. A rongyos ruhája szelét bemocskolta a sár s arcába csúng a fekete haja. Különbőség köztük csak annyi, hogy ennek egy alvó gyermek van a karján, s mikor bejön, int a kezével: hallgassatok. Meghuzódik egy sarokba, térdére fekteti az apróságot, gyűgyög neki, a gyermek mintha értene a sok szép beszédet, mosolyg almában — s ez a hangos vihogó népség köréje gyűl, ha valamelyik hangosabban talál kiejteni egy hangot, egyszerre hárman csitítják s nem hallik egyéb csendes, óvatosságot a tőle. Te kis semmiség, te kis, kisebb eset — milyen nagy a te hatalmad!

Lepré került jó madár. Úgyes fogást csinált a III. ker. kapitányság. Elcsipte a sokat keresett Barkó Ferenczket, ki mióta az öt esztendői feyházbüntetést kitöltötte, még inkább neki adta magát a lopásnak és betörésnek, de mindég sikerült neki ellátnia a rendőrség elől. Átadták az ügyésznek.

Leánykérés. Ha szép és gazdag a leány: Apa (a kérőhöz): Mennyi a jövődelme? Ha gazdag a leány, de csunya: Apa (a kérőhöz): Mennyi a adósága? Szegény leány a kérőhöz: Szeret-e igazán? Ö. T. A tüzölt egyet alapított pártoló és működő — tagjai értesítetnek hogy színházi kedvezményes jegyek az őrtyánna már valthatók.

Halálozások. Okt. hó 5-től okt. hó 11-ig elhunytak városunkban: Glück, zsidó, halvaszultott leány. Kovács Albert, 30 é. ref. tudógümökör. Torkos János, 28 é. ref. gyermekágyi láz. Olah Imre, 83 é. ref. aggkor. Özv. Szikszai Pálné, 78 é. ref. aggkor. Bódi Julianna, 13 é. ref. tudógümökör. Svadlena Margit, 8 hó, r. kath. göröcsk. Gerőcs? ref. halvaszultott fiu. Penzes György, 2 ref. gyermekaszály. Weisz? 1 hó zsidó leány, veleszületett gyengeség. Lukács Julianna, 2 é. ref. tudólob. Ladányi József, 1 1/2 é. ref. béhurut. Balla Barna, 11 hó, ref. agylob. Csónka József, 56 é. ref. tudógümökör. Salkovics József, 3 és 1/2 é. luth. roacsoló toroklob. Özv. Bagosi Andrásné, 68 é. ref. aggkor. Csengeri Irma, 2 é. ref. béhurut. Tar Lajos, 1 és 1/2 é. ref. béhurut. Pinczés Ferenc, 5 nap, ref. veleszületett gyengeség. Török József, 35 é. ref. tudógümökör. Nagy Mihály, 1 hó, ref. béhurut. Pethő Eszter, 2 é. ref. béhurut. Kovács István, 64 é. ref. tudólob. Banyai József, 7 hó, ref. béhurut. Horvath Sára, 17 é. ref. tudólob. Urai Ilona, 14 hó, r. kath. verhas. Nagy Lajos, 1 é. ref. hórhurut. Kuczik Péter, 58 é. ref. öngyilkosság. Elhunytak összes száma: 28, ezek között 17 ó: éven alóli gyermek van, tehát az elhunytaknak a nagyobb fele!

A tajdalomdij. Az asszonyon piros kendő, virágos ropogos szoknya van. Olyan alak, hogy ha egy fűz paprika volna a kezében, azt hiáné az ember, valami paprikakereskedes ajtajáról lépett le az utcára.

A férfi komoly és önértetes kőmives. — A mint belep, illendőségtudással taszítja a külső zsebébe a pipáját és áll nyugodtan, mint a kinek nincs oka félni az igazságtól.

Hát itelle meg a kapitány ur, nem vagyok én jó asszony: szerelemből mentem az uramhoz, de hiába szerettük egymást, csomajd utánuk küldöm. Siessen, gondos legyen az uton, baj ne történjek. Itt van pénz, a kocsihoz kívül egy szolgális megy, vigyázzanak, jó éjt! Ezzel kisietett.

VIII. A fiatal orvos is megérkezett még az éjjel, s így együtt indulhatnak. Hibetetlen dolog! Muzsaji megparancsolta szolgálójának, hogy háromkor keltesse fel s gyorsan öltözve lement az udvarra, ott sétalgotott a reggeli hűvös lég dacára. Nem egyszer tekintve a felgyelők ablakára, s így bár nem szabályzerű módon, de mégis alkalma nyílt a felgyelőknek öcséket bemutatni. Szép, de komoly fiatal ember volt, kellemes, éppen nem szerénytelen kifejezésű arczzal.

Muzsaji megkönnyebbülten tekintett a kigördülő hintó után. A mint visszafordult. Bomókival találta magát szemben.

Hát te ily korán keltei? — Nem szoktam, de most figyelmes lettem a zajra, kitekintettem az ablakon s közelebről akarván látni azt a bájost teremtést, lejöttem. Mondd, kik voltak azok? — Nem érdekelhet az téged, különben, ha tudni akarod, a felgyelők mentek el.

Végképen? — Meglehet. — Kár! — Menjünk tel. — Menjünk. — Menjünk.

Jóval később, midőn a reggelinél megjelentek, Bomókine diszesen volt öltözve, meg kell vallani, jól nézett ki, csak egy hibája volt, tudta, hogy szűp.

Hidd el Friczuskám, sugta férjének, midőn az karcafogva vezette Muzsaji most még érdekesebb férfi, mint valaha. (Folyt. kov.)

kökből nem lehet jólakai. Elmentem egy kis pénzt szerezni. Hoztam is haza 370 frtot. — Az fáj nekem, szolt busan a komoly és önértetes kőmives. — Na lássa kapitány ur, még azt mondja, hogy fáj neki. Hát ez a köszönet. Ez a szerelem? — A menyec-ke itt elcsuklik és a szeméit törölgeti.

A kapitány most már közbe szolt: — Hát miért fáj magának az a 370 frt? — Az önértetes és komoly kőmives fölemeli a jobb keze hüvelyk ujját és azzal magyaráz: — Azért kérem, mert egy urnál volt. — Egy urnál.

Igen, — magyarázza a menyecske — egy urnál szolgáltam, ott takarítottam meg ezt a pénzt egy esztendő alatt. — Még mindig nem értem a panaszkodat. — Az a panaszkodat, hogy az uram nem ereszt be a házába. — Ehez joga is van, ha maga nem tisztességesen viseli magát. — Ugy ám, — magyarázza a menyecske — de a 370 forintot nem akarja visszaadni.

Az önértetes és komoly kőmives ujra föl emeli a hüvelyk ujját és így beszél: — Látom már, hogy föl kell világositanom a kapitány urat: ez az asszony elment tőlem; oda volt egy esztendeig. Tudtam, hogy milyen életre adta magát és ez fájt nekem. Egy esztendeig fájt itt ez a seb, — folytatja a mellére ütve — hát nekem az asszony nem kell többé. — De a pénz... — Azt megtartom, mint fájalomdíjat.

Képes divat tudósítás Bécsből. A címe egy terjedelmes és mintegy 490 ábrával ellátott füzetnek, melyet Schein S. a Bécsben Bauernmarkt 13 sz. a. létező, előnyösen ismert divatruház és a Landskronngasse 1 sz. a. levő híres szőnyegraktár főnöke adott ki az idei őszi és téli idényre. Ezt az érdekes könyvet, mely a női divatnak és a szőnyegiparnak valóságos kincses bányáját tartalmazza és szép kiállításánál és terjedelménél fogva érteket képvisel — mint bennünk értesítetek — a czeg egyszerű irásbeli megkeresésre bárkinek ingyen és bérmentve megküldi. A könyv első czikket egy kitünően szerkesztett idény domináló őszi és téli divattal foglalkozik. Ezt követik a legújabb toiletek leírásai a legegyszerűbből a legegátlósabbig bámulatos olcsó árakon. divatos kalapok gazdag választéka, köpenyek, tricót-derekek, női fehérművek, vászonárak, áyrtakárok, asztal készletek, férfi fehérművek, férfi és gyermekruha és ezt követi a czégek Landskronngasse 1 sz. alatti nagy szőnyegraktárának képes árjegyzéke. Kitünő minőségű futószoenyegek 29 krtól feljebb lábtörők, ágyszőnyegek, pamlag általvetők, chenille, Lambrequin-, Peluche-, Flanel- és Piquetta-karok, uti takarok és plaiddek, chemilés Tunis potierek, juta-, japáni és roccocofüggönyök, csipkefüggönyök. Store, csipke-Vitrage ok stb stb. meglepő választékban, gyönyörű kivitelben és bámulatos olcsó árakon. Nehéz volna a rendelkezésünkre álló helyen a szőnyegraktárt kellőképp méltányolni. A szerény viszonyok közt elő itt ep oly könnyen fedezheti szükségletet, mint a dúsgazdag, aki egy darab persiai, vagy smirnai szőnyegert kész 1000 frtot fizetni! A ki teheti, az nézze meg e czeg szőnyegraktárt! Land kronngasse 1 sz. alatt, a kinek ez nem áll módjában, az küldesse magának a fent említett divattudósítást, mely a mértékvetelre is tartalmaz utasítást. A czeg kívánatra szövet- és szőnyegmintákat is küld ingyen.

Szombaton a „Fenegeyerekék”-et adták ötöd-izben, de már csekély számú közönség előtt. Ugy látszik, hogy a bécsi izlést jellemző bohózat hamar lettinek a műsorról, a mi nem lesz nagy kár érte!

A magyar színészet 100 éves jubileumára a mi színtársulatunk is szorgalmasan készül. A díszelőadások f. hó 25-én és 26-án lesznek. Színe kerülnek: Várady Antalnak ünnepi prólogja, Jókainak „Földön járó csillagok” cz. alkalmi darabja és az „Igaz hazai” cz. régi vígjáték. Igen hatásos néma képletek is lesznek.

Miss Rovai, regény, írta Cherbullie z Viktor, fordította Anbrus Zoltán, 2 kötet ára csinos, piros egész vászonkötésben 1 frt. — A Singer és Wolfner-fele Egyetemes Regénytár V. évfolyama alig nyerhetett volna meitobb kifejezést, mint epea Cherbulliez emlitett regényével, mely a vállalat V. évfolyamának 17-18 kötetet képezi. — A modern francia írók egyik legkiválóbbikának renki-vül érdekes regénye. Cherbulliez, „Holdenis Meta” cz. regények mely szinten az Egyetemes Regénytárban jelent meg méitő mása; csupa bej és szellem. Ferray Raymond abban hasonlít a hegylakozhoz, hogy mivel őt is megcsalta az az asszony, a kit szeretet, ő is embergyulölővé, vagy jobban mondva asszony a kit szeretet, ő is embergyulölővé, vagy jobban mondva asszonygyulölővé vált s erősen folette magában s esküdött rá, hogy az ő szívet ezután asszony meghódítai nem fogja. — És mégis meghódította! — meghódította pedig Lady Rovai-ek a leánya Miss Meg. — Ez a regénynek egyszerű története, de a jelenetek és változatok oly sokaságával, a minővel csak ritkán találkozunk más regényekben. — „Egyetemes Regénytár”, mely felváltva majd eredeti, majd külföldi regényeket hoz, de mindig csak a legelőkelőbb és legkiválóbb írótól, a „Miss Rovai” el fejezte be V. évfolyamát, s a mint a kiadó bennünket értesít, a VI. évfolyamot ugyancsak a jelenkor talán leg-olvasottabb írójának Ohnet György-nek új regényével „A Pierre lelke” cziművel kezd meg, ezt fogják követni: Mikszáth, Beniczkyne, P. Szudmary K., Degre, Kazár, továbbá Feuillet, Ouida stb. legújabb művei. — Ugy az egész vállalat, mint pedig az egyes köteteket melegen ajánljuk olvasónkat. Egy egy kötet ára piros vászon kötésben 50 kr. „Miss Rovai” ket kötetet képezven, ára 1 frt.

A legregibb ügyek. Magyarországnban a legelső csod néhai báró Eötvös Ignacz nagy-birtokos elien lett elrendelve 1841-ben. Azóta ez a csodügy folyton folyamatosan van, de 49 esztendő még nem volt elegendő az elintezesere. — Meg regibb úgy a Polimberger Éva contra Bezerédi Miklós örököséi ellen 53,000 forint erejéig indított követelési per. Ez a pör 1819 ben indult meg, s mind máig folyamatosan van. Dedukációnk megerik ennek a pörnek végét is.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot e hó 15-től 18-ig a földmivelségi miniszteriumhoz beérkezett jelentések alapján a következő volt: Az országsszerte már csaknem hónapok óta uralkodó száraz időjárás az őszi betakarítása és a szüretre nevezkedvező ugyan, de a szántás és vetésre kedvezőtlen. A szántóföld annyira kemény, hogy az elvetett mag sem lehet ki s ha ki is kelt a vetés, többnyire sok kívánni valót hagy maga után; a ki nem kelt mag egy reszet a nagy mervben elszaporodott férgek és egerek megtizedeltek. Általában, hogy a föld növényzet fejlődni képes legyen, országos esőre van szükség; itt-ott Vas-Bacs- és Pestvármegyékben nemely részről kisebb-nagyobb mervű esőzésekkel jelentettek. A tengeri tóresével többnyire készen vannak, az eredmény különböző, helyenként jó közép és közép, másutt nem kielegítő, minőségileg atlag jó közepserű. — Burgonya többnyire nem felett meg a várakozásnak; minőségileg (bár tulnyomólag közepserű) nehól panaszokdának, hogy rothad. A cukor és takarmányrepa sem sikerült epp úgy, mint a másik csak gyöugen fizetett; mi-

ban egy kissé több délnség nem ártott volna.

A baktert Püspöki játszotta, többnyire helyes felfogással, gyakran keltvén derűtséget. De nem próbálkozhatnék meg e szereppel valamelyik komikusunk?

Palotay Piroška (Boriska) nem találta el szerepének alaphangját. Valami affektált érzelges vonult végig beszédén, mely e kedves alakot kivetkőztette eredeti formájából. Mátray J. (Feledi Gáspár) mind végig hideg és merev volt. Mátray nem apasziesz, mert adunk tehát neki folyton apaszerepeket, mikor ott van Balassa! Kisebb szerepeikben kiváltak: Hatvani (Feledi Lajos), Gyöngyi (korcsmáros), Andorfi és Hegyesi (czigányok), Püspökiné (Tarisznyásné) Haviné — ugy látszik — okult multkori felszólalásunkból s Gonosz né szerepet elég jó. eltalálta. Meg kell rónunk azt, hogy a szereplők egy része össze-vissza törté a legkötőbb részeket s az első felvonásban, midőn Feledi Gáspár házában a násznép dalol, a dalolás nagyon messziről hallott. Kérjük az igazgatósgót, hogy a „Kintor-nás család”-ot is minél előbb hozassa színe. Ugy is regen nem adták már!

Szombaton a „Fenegeyerekék”-et adták ötöd-izben, de már csekély számú közönség előtt. Ugy látszik, hogy a bécsi izlést jellemző bohózat hamar lettinek a műsorról, a mi nem lesz nagy kár érte!

A magyar színészet 100 éves jubileumára a mi színtársulatunk is szorgalmasan készül. A díszelőadások f. hó 25-én és 26-án lesznek. Színe kerülnek: Várady Antalnak ünnepi prólogja, Jókainak „Földön járó csillagok” cz. alkalmi darabja és az „Igaz hazai” cz. régi vígjáték. Igen hatásos néma képletek is lesznek.

Miss Rovai, regény, írta Cherbullie z Viktor, fordította Anbrus Zoltán, 2 kötet ára csinos, piros egész vászonkötésben 1 frt. — A Singer és Wolfner-fele Egyetemes Regénytár V. évfolyama alig nyerhetett volna meitobb kifejezést, mint epea Cherbulliez emlitett regényével, mely a vállalat V. évfolyamának 17-18 kötetet képezi. — A modern francia írók egyik legkiválóbbikának renki-vül érdekes regénye. Cherbulliez, „Holdenis Meta” cz. regények mely szinten az Egyetemes Regénytárban jelent meg méitő mása; csupa bej és szellem. Ferray Raymond abban hasonlít a hegylakozhoz, hogy mivel őt is megcsalta az az asszony, a kit szeretet, ő is embergyulölővé, vagy jobban mondva asszony a kit szeretet, ő is embergyulölővé, vagy jobban mondva asszonygyulölővé vált s erősen folette magában s esküdött rá, hogy az ő szívet ezután asszony meghódítai nem fogja. — És mégis meghódította! — meghódította pedig Lady Rovai-ek a leánya Miss Meg. — Ez a regénynek egyszerű története, de a jelenetek és változatok oly sokaságával, a minővel csak ritkán találkozunk más regényekben. — „Egyetemes Regénytár”, mely felváltva majd eredeti, majd külföldi regényeket hoz, de mindig csak a legelőkelőbb és legkiválóbb írótól, a „Miss Rovai” el fejezte be V. évfolyamát, s a mint a kiadó bennünket értesít, a VI. évfolyamot ugyancsak a jelenkor talán leg-olvasottabb írójának Ohnet György-nek új regényével „A Pierre lelke” cziművel kezd meg, ezt fogják követni: Mikszáth, Beniczkyne, P. Szudmary K., Degre, Kazár, továbbá Feuillet, Ouida stb. legújabb művei. — Ugy az egész vállalat, mint pedig az egyes köteteket melegen ajánljuk olvasónkat. Egy egy kötet ára piros vászon kötésben 50 kr. „Miss Rovai” ket kötetet képezven, ára 1 frt.

A legregibb ügyek. Magyarországnban a legelső csod néhai báró Eötvös Ignacz nagy-birtokos elien lett elrendelve 1841-ben. Azóta ez a csodügy folyton folyamatosan van, de 49 esztendő még nem volt elegendő az elintezesere. — Meg regibb úgy a Polimberger Éva contra Bezerédi Miklós örököséi ellen 53,000 forint erejéig indított követelési per. Ez a pör 1819 ben indult meg, s mind máig folyamatosan van. Dedukációnk megerik ennek a pörnek végét is.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot e hó 15-től 18-ig a földmivelségi miniszteriumhoz beérkezett jelentések alapján a következő volt: Az országsszerte már csaknem hónapok óta uralkodó száraz időjárás az őszi betakarítása és a szüretre nevezkedvező ugyan, de a szántás és vetésre kedvezőtlen. A szántóföld annyira kemény, hogy az elvetett mag sem lehet ki s ha ki is kelt a vetés, többnyire sok kívánni valót hagy maga után; a ki nem kelt mag egy reszet a nagy mervben elszaporodott férgek és egerek megtizedeltek. Általában, hogy a föld növényzet fejlődni képes legyen, országos esőre van szükség; itt-ott Vas-Bacs- és Pestvármegyékben nemely részről kisebb-nagyobb mervű esőzésekkel jelentettek. A tengeri tóresével többnyire készen vannak, az eredmény különböző, helyenként jó közép és közép, másutt nem kielegítő, minőségileg atlag jó közepserű. — Burgonya többnyire nem felett meg a várakozásnak; minőségileg (bár tulnyomólag közepserű) nehól panaszokdának, hogy rothad. A cukor és takarmányrepa sem sikerült epp úgy, mint a másik csak gyöugen fizetett; mi-

nőségileg különböző az eredmény a cukorrepái helyével-közép, nehó gyenge, közepén aluli. A szőlő-szüret nagyobbára befejeztetett; termés-eredmény vidékeinket, sőt járásonkint is igen változó, helyenkint gyenge közép; a mi a minőséget illeti, az tulnyomólag jónak, sőt egyes vármegyékben kitünőnek jeleztetik, kivétel képeznek csupán az erdélyi vármegyék, itt több helyen van rossz, mint jó minőség.

Szertés vásár. A kőbányai sertéskeresek csarnok távirata okt. 17. Az üzlet változatlan M. urasági öreg nehéz 42.—43. frtig m. uras fiatal nehéz 43.50—44.50 frtig, magy. urasági fiatal közép 45.—45.50 frtig, magy. uras. fiatal könnyű 46.—47.—48. frtig, magyar szedett nehéz —.—.—.—.— frtig, magyar szedett közép 44.—44.50 frtig, magy. szedett könnyű 46.—47.—48. frtig, sserb. átmeneti nehéz 44 1/2.—45.—46.—47.—48. frtig, átmeneti közép 43 1/2.—44.—45.—46.—47.—48. frtig, sserb. átmeneti könnyű 44 1/2.—45.—46.—47.—48. frtig. Az árak hislalt sertéseknél páronkint 45 kgl. 4 1/2-os levonással métermássalánkint értendők. Romániai és sserbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek, adtak el, a vevőnek páronkint 4 forint aranyban vám fejében megterítetik.

Gabonárok. (Budapest terménytőzsde okt. 17.) Buza tavaszra 7.80 pénz, 7.82 áru, buza ősze 7.49 pénz, 7.51 áru, — május—júniusra —.—.—.—.— pénz, —.—.—.—.— áru. Tengeri (uj) 1891. máj.—jun. 5.93 pénz, 5.95 áru, aug.—szept. —.—.—.—.— pénz, —.—.—.—.— áru. — Zab ősze 6.76 pénz, 6.78 áru, tavaszra 6.96 pénz, 6.95 áru. Káposztarepce augusztus—szeptemberre —.—.—.—.— pénz, —.—.—.—.— áru.

Holnap kedden 1890. okt. hó 21-kén, páros bérletben, itt először:

A KÓPÉ.

Operette 3 felvonásban. Zenéjét írta: Konti József.

Főszerkesztő: Sziny Gyula. Felelős szerkesztő: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. Kiadó: Kutasi Imre.

Dr. Hollaender Dezsó ügyvéd irodáját a czeplé-utca 19 számú Frid hazba tette át.

Kerestetik. Egy katonatiszt, ki f. évi nov. 1-től decz. 15-ig a magyar nyelv ismeretének elsajátítása czéljából Debreczenben tartózkodni szándékozik, keres egy butorozott szobát, esetleg ellátással együtt, egy jobb-módu lehetőleg magyar családnál. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

KASZANYITZKY ENDRE előbb Kuhinka István K. veg. porcellán. támpa és háztartási cikkek raktára DEBRECZENBEN

ajánlja pontos kiszolgálást és gyári árak mellett az

őszi és téli idényre ujjonnan érkezett és nagyválasztékkal berendezett

Ditmár

Brüner-féle a legjobbnak elősmert gyártmányu

salon, függő és asztali

petroleum lámpáit s minden hozzatartozó cikkek nagy raktárát

Tisztelettel Kaszanyitzky Endre

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

KASZANYITZKY ENDRE előbb Kuhinka István K. veg. porcellán. támpa és háztartási cikkek raktára DEBRECZENBEN

ajánlja pontos kiszolgálást és gyári árak mellett az

őszi és téli idényre ujjonnan érkezett és nagyválasztékkal berendezett

Ditmár

Brüner-féle a legjobbnak elősmert gyártmányu

salon, függő és asztali

petroleum lámpáit s minden hozzatartozó cikkek nagy raktárát

Tisztelettel Kaszanyitzky Endre

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

KASZANYITZKY ENDRE előbb Kuhinka István K. veg. porcellán. támpa és háztartási cikkek raktára DEBRECZENBEN

ajánlja pontos kiszolgálást és gyári árak mellett az

őszi és téli idényre ujjonnan érkezett és nagyválasztékkal berendezett

Ditmár

